

KONKURS Z HISTORII
Klucz odpowiedzi. Etap rejonowy 2015/2016
Suma punktów do uzyskania: 50

1. Poniższa karykatura nawiązuje do jednego z paktów zawartych przez dwa państwa na krótko przed wybuchem II wojny światowej. Na jej podstawie i wiedzy własnej odpowiedz na pytania: (2 p.)

A. Podaj nazwę i datę (dzień, miesiąc, rok) zawarcia tego paktu. (1 p. za podanie nazwy i daty)

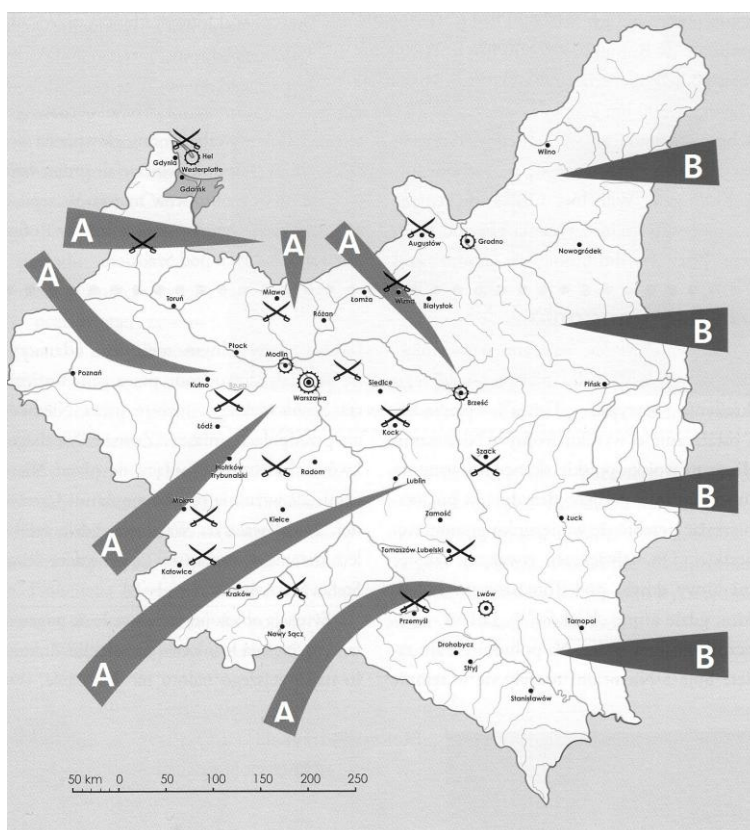
Nazwa Pakt **Ribbentrop-Mołotow**

Data **23 sierpnia 1939**

B. Napisz, jakie były konsekwencje tego paktu dla państwa i narodu polskiego: (1 p.)

Agresja Niemiec hitlerowskich i ZSRR na Polskę w 1939 r. Podział, okupacja ziem polskich między Związek Radziecki i III Rzeszę.

2. Na podstawie poniższej mapy i wiedzy własnej odpowiedz na pytania: (2 p., po 1 p. za podanie właściwej nazwy państwa i daty)

A. Określ, agresja wojsk jakiego państwa na Polskę została oznaczona literami A.

Niemcy

Podaj datę rozpoczęcia agresji oznaczonej literami A (dzień, miesiąc, rok).

1 września 1939 r.

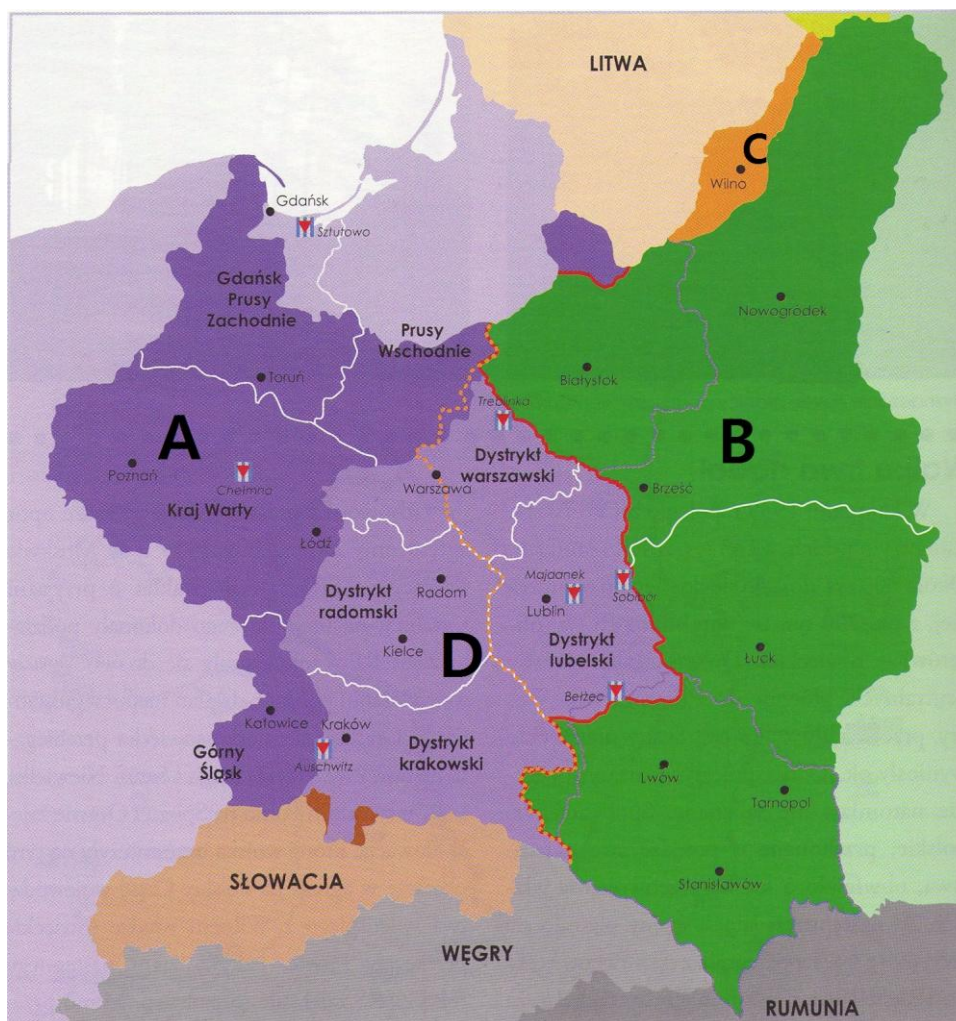
B. Określ, agresja wojsk jakiego państwa na Polskę została oznaczona literami B.

ZSRR

Podaj datę rozpoczęcia agresji oznaczonej literami B (dzień, miesiąc, rok).

17 września 1939 r.

3. Poniższa mapa przedstawia podział ziem II Rzeczypospolitej pod koniec 1939 r. Na jej podstawie odpowiedz na pytania. (5 p.)

A. Do jakiego państwa został wcielony obszar oznaczony literą A?

III Rzesza, Niemcy

B. Do jakiego państwa został wcielony obszar oznaczony literą B?

ZSRR

C. Do jakiego państwa został wcielony obszar oznaczony literą C?

Litwa

D. Podaj nazwę obszaru oznaczonego literką D.

Generalne Gubernatorstwo

E. Co łączy miejsca oznaczone na mapie poniższym znakiem?

Były tam zlokalizowane niemieckie obozy koncentracyjne (zagłady).

4. Ilustracja przedstawia niemiecki okręt wojenny ostrzeliwujący polskie pozycje we wrześniu 1939 r. Podaj nazwę tego okrętu i polskiej placówki, która została zaatakowana. (2 p.)

Nazwa okrętu: **Schleswig-Holstein (dopuszczalnia pisownia fonetyczna)**

Nazwa (miejsce) polskiej placówki: **Westerplatte**

5. Na podstawie fragmentu ostatniego rozkazu generała Franciszka Kleeberga do żołnierzy SGO "Polesie" wykonaj polecenia. (2 p.)

"Żołnierze!

Z dalekiego Polesia, znad Narwi (...) zebrałem Was pod swoją Komendę, by walczyć do końca. Chciałem iść najpierw na południe – gdy to się stało niemożliwe – nieść pomoc Warszawie. Warszawa padła, nim doszliśmy. Mimo to nie straciliśmy nadziei i walczyliśmy dalej, najpierw z bolszewikami, następnie w pięciodniowej bitwie pod Serokomlą z Niemcami. (...) Dalsza walka nie rokuje nadziei (...) Przywilejem dowódcy jest brać odpowiedzialność na siebie. Dziś biorę ją w tej najcięższej chwili – każąc zaprzestać bezcelowej walki, by nie przelewać krwi żołnierskiej nadaremnie (...)"

A. Podaj datę (miesiąc i rok) pierwszego podkreślonego wydarzenia. (1 p.)

Data: **wrzesień 1939 r.**

B. Podaj inną nazwę oraz datę (miesiąc i rok) bitwy, którą generał Franciszek Kleeberg nazywa bitwą pod Serokomlą (była to ostatnia bitwa polskiej wojny obronnej) (1 p.)

Nazwa: **bitwa pod Kockiem**

Data: **październik 1939 r.**

6. Uzupełnij zdania: (7 p.)

30 września 1939 został zaprzysiężony nowy polski prezydent **Władysław Raczkiewicz**. Tego samego dnia powołano również polski rząd na emigracji, na czele którego stanął **Władysław Sikorski**. Funkcję tę pełnił do lipca 1943 roku, kiedy to zginął w katastrofie pod **Gibraltarem**. Pierwszą siedzibą nowego rządu była (podaj nazwę państwa) **Francja**. W czerwcu 1940 r. polskie władze emigracyjne ewakuowały się do **Wielkiej Brytanii (Londynu)**. Przyczyną tej ewakuacji była **klęska Francja w wojnie z Niemcami**.

7. Poniższe ilustracje wraz z fragmentami biografii przedstawiają kolejnych dowódców formacji zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego. Na ich podstawie i wiedzy własnej wykonaj polecenia. (5 p.)

A.

Generał WP, twórca i komendant pierwszej polskiej zbrojnej organizacji konspiracyjnej, Służby Zwycięstwu Polski. Posługiwał się pseudonimem "Doktor" i "Torwid".

Podaj imię i nazwisko: **Michał Karaszewicz-Tokarzewski**

B.

Generał broni WP, w okresie międzywojennym jeden z najbliższych współpracowników Józefa Piłsudskiego, wszedł w skład polskiego rządu na emigracji. Do czerwca 1940 r. jako komendant Związku Walki Zbrojnej kierował konspiracją wojskową w kraju.

Podaj imię i nazwisko: **Kazimierz Sosnkowski**

C.

Generał WP, w okresie okupacji używał pseudonimów "Grot", "Rakoń" i "Grabica". Od czerwca 1940 r. komendant Związku Walki Zbrojnej, a od lutego 1942 r. Armii Krajowej. Aresztowany w 1943 r. i zamordowany przez Niemców.

Podaj imię i nazwisko: **Stefan Rowecki**

D.

Generał WP. Posługiwał się pseudonimem "Bór". Od lipca 1943 r. dowódca Armii Krajowej. Po kapitulacji powstania warszawskiego przebywał w niewoli niemieckiej. Po wojnie pozostał na uchodźstwie w Wielkiej Brytanii.

Podaj imię i nazwisko: **Tadeusz Komorowski**

E.

Generał WP. Używał pseudonimu "Niedźwiadek". Po kapitulacji powstania warszawskiego został dowódcą Armii Krajowej i pozostał na tym stanowisku aż do jej rozwiązania. Aresztowany przez NKWD. Zmarł w więzieniu na Łubiance w Moskwie.

Podaj imię i nazwisko: **Leopold Okulicki**

8. Rozwiń skróty podając pełne nazwy pozostałych polskich organizacji zbrojnych działających w okresie okupacji i przyporządkuj je do właściwych ruchów politycznych, które były z nimi związane. (3 p.)

Ruchy polityczne: ruch narodowy, ruch komunistyczny, ruch ludowy.

A.BCh **Bataliony Chłopskie**

Organizacja ta była związana z ruchem: **ludowym**

B. GL **Gwardia Ludowa**

Organizacja ta była związana z ruchem: **komunistycznym**

C. NSZ **Narodowe Siły Zbrojne**

Organizacja ta była związana z ruchem: **narodowym**

9. Przeanalizuj fragmenty noty, którą rząd ZSRR uzasadniał zerwanie stosunków dyplomatycznych z polskim rządem na emigracji, i wykonaj polecenia. (2 p.)

Oszczercza kampania, wroga w stosunku do Związku Sowieckiego, wszczęta przez niemieckich faszystów w związku z morderstwem polskich oficerów, które to morderstwo popełnili oni sami w okolicy Smoleńska, na obszarze zajętych przez niemieckie wojska, została natychmiast podjęta przez Rząd Polski oraz prowadzona wszelkimi sposobami przez polską prasę oficjalną. Daleki od dania odprawy podłemu faszystowskiemu oszczerstwu w stosunku do ZSRR, Rząd Polski nie uznał nawet za potrzebne zwrócić się do Rządu Sowieckiego z zapytaniem albo wydaniem wyjaśnienia w tej sprawie.

Popęlniwszy potworną zbrodnię przeciw polskim oficerom, władze hitlerowskie inscenizują obecnie farsę śledztwa i w tym celu uczyniły one użytek z pewnych polskich profaszystowskich elementów, które dobrały sobie w okupowanej Polsce, gdzie wszystko jest pod hitlerowskim butem i gdzie żaden uczciwy Polak nie może się wypowiedzieć.

A. Wyjaśnij pojęcie "kłamstwo katyńskie".

Władze Związku Radzieckiego nie przyznawały się do zamordowania oficerów polskich w Katyniu, oskarżając o dokonanie tej zbrodni Niemców.

Dopuszczalne inne poprawne merytorycznie odpowiedzi.

B. Podaj datę roczną wspomnianej w tekście zbrodni i określ władze jakiego państwa są za nią odpowiedzialne

1940

Związek Radziecki (ZSRR)

10. Na podstawie ilustracji i wiedzy własnej odpowiedz na pytania. (4 p.)

Obwieszczenie.

Celem całkowitego przeprowadzenia zarządzonego przez Dowódcę SS i Policji w Dystrykcie Krakau wysiedlenia żydów podaję raz jeszcze do wiadomości:

- 1) Każdy Polak lub Ukrainiec, który przyjmie do siebie żyda względnie zapewni mu schronienie, nakarmi go oraz ukryje **zostanie rozstrzelany.**
- 2) Każdy Polak lub Ukrainiec, który żydowi, przebywającemu poza dzielnicą żydowską, udzieli w jakikolwiek sposób pomocy **zostanie rozstrzelany.**
- 3) Każdy Polak lub Ukrainiec, który próbuje tylko podjąć się czynu, podanego pod 1) i 2) **zostanie rozstrzelany.**
- 4) Przeciw każdemu Polakowi lub Ukraińcowi, który posiada wiadomość, że jakiś żyd bez zezwolenia przebywa poza dzielnicą żydowską a nie złoży meldunku Policji, zostaną podjęte dochodzenia policyjne.
- 5) Zwracam jeszcze raz uwagę na zakaz nabywania żydowskiej własności za zapłatą lub bezpłatnie, względnie branie w przechowanie.

Przeciwdziałania przeciw temu zarządzeniu będą jak najsurowiej karane.

A. Jaki był główny cel polityki niemieckiej wobec ludności żydowskiej określany terminem "Holocaust"?

Eksterminacja, zagłada

B. Jak nazywały się wydzielone dzielnice miast, do których Niemcy przesiedlali ludność żydowską?

Getta

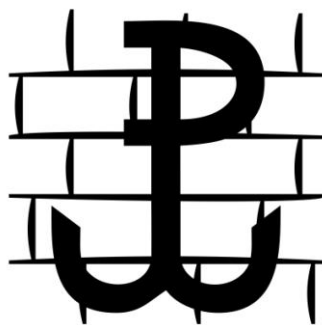
C. Jak nazywała się organizacja związana z Polskim Państwem Podziemnym, która za główny cel swojej działalności uznawała niesienie pomocy ludności żydowskiej? Jedną z jej działaczek była m.in. Irena Sendlerowa.

Rada Pomocy Żydom, Żegota

D. Podaj nazwisko rodziny (małżeństwo z sześciorgiem dzieci) z Markowej na Podkarpaciu, która została zamordowana za udzielanie pomocy Żydom.

Rodzina Ulmów

11. Wyjaśnij symbolikę znaku malowanego na murach w czasie niemieckiej okupacji Polski (znaczenie liter, z których on się składa) (1 p.)

Jest to znak Polski Walczącej.

12. Przeanalizuj poniższy fragment piosenki oraz znak graficzny i odpowiedz na pytania. (2 p.)

Pałacyk Michla, Żytńia, Wola,
Bronią jej chłopcy od "Parasola",
Choć na "tygrysy" mają visy,
To warszawiaki, fajne chłopaki są.

A. Jakie wydarzenie stało się inspiracją utworzenia harcerskiej poczty polowej oraz powstania tej piosenki?

Powstanie warszawskie

B. Podaj nazwę harcerskiej organizacji konspiracyjnej, w której skład wchodził wymieniony w piosence batalion "Parasol".

Szare Szeregi

13. Przeanalizuj fragmenty układu zawartego między rządem Polski, a ZSRR, a następnie wykonaj polecenia. (3 p.)

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i rząd Związku Socjalistycznych Republik Rad zawarły niniejszy układ i postanawiają, co następuje:

Art. 1. Rząd Związku Socjalistycznych Republik Rad uznaje, że traktaty sowiecko-niemieckie z 1939 roku, dotyczące zmian terytorialnych w Polsce, utraciły swoją moc. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej oświadcza, że Polska nie jest związana z jakimkolwiek trzecim państwem żadnym układem zwróconym przeciwko Związkowi Socjalistycznych Republik Rad.

Art. 2. Stosunki dyplomatyczne między obu rządami będą przywrócone po podpisaniu niniejszego układu i nastąpi niezwłocznie wymiana ambasadorów.

Art. 3. Oba rządy zobowiązują się wzajemnie do udzielenia sobie wszelkiego rodzaju pomocy i poparcia w obecnej wojnie przeciwko hitlerowskim Niemcom.

Art. 4. Rząd Związku Socjalistycznych Republik Rad oświadcza swą zgodę na tworzenie na terytorium Związku Socjalistycznych Republik Rad Armii Polskiej, której dowódca będzie mianowany przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej w porozumieniu z rządem Związku Socjalistycznych Republik Rad. Armia Polska na terytorium Związku Socjalistycznych Republik rad będzie podlegać w sprawach operacyjnych Naczelnemu Dowództwu Związku Socjalistycznych Republik Rad, w skład którego będzie się znajdował przedstawiciel Armii Polskiej. Wszystkie szczegóły dotyczące organizacji dowództwa i użycia Armii będą ustalone dalszym układem.

A. Podaj potoczną nazwę tego układu oraz datę roczną jego podpisania. (1 p.)

Nazwa: **Układ Sikorski-Majski**

Data: **1941 r.**

B. Napisz, kto został dowódcą polskiej armii uformowanej na terenie ZSRR, o której mowa w punkcie 4 układu. (1 p.)

Władysław Anders

C. Określ, czy armia ta brała udział w walkach z Niemcami na terenie Związku Radzieckiego. Podkreśl właściwą odpowiedź. (1 p.)

TAK

NIE

14. Uzupełnij tabelę. (4 p., po 0,5 p. za wypełnienie 1 pola w tabeli)

Polacy na frontach II wojny światowej			
Nazwa formacji wojskowej	Bitwa	Rok	Dowódca
Samodzielna Brygada Strzelców Podhalańskich	Narwik	1940	Gen. Zygmunt Szyszko-Bohusz
Samodzielna Brygada Strzelców Karpackich	Tobruk	1941	Stanisław Kopański
I Dywizja im. Tadeusza Kościuszki	Lenino	1943	Zygmunt Berling
II Korpus Polski	Monte Cassino	1944	Władysław Anders

15. Zaznacz właściwą odpowiedź. (6 p.)

I. USA przystąpiły do II wojny światowej w wyniku japońskiego ataku na:

- A. Midway,
- B. Nowy Jork,
- C. Pearl Harbor.**
- D. Hiroszimę.

II. Największa bitwa pancerna II wojny światowej odbyła się:

- A. pod Stalingradem,
- B. na Łuku Kurskim,**
- C. pod El-Alamejn,
- D. pod Falaise.

III. Kryptonim operacji wojskowej, której celem było utworzenie II frontu w Europie to:

- A. Fall Weiss,
- B. Market Garden,
- C. Lew Morski,
- D. Overlord.

IV. Decydująca faza lotniczej bitwy o Anglię rozegrała się w:

- A. 1940 r.,
- B. 1941 r.,
- C. 1942 r.,
- D. 1943 r.

V. Niemiecko-włoska ofensywa w Afryce Północnej w 1942 r. została przełamana w bitwie pod:

- A. Tobrukiem,
- B. Al-Gazala,
- C. El-Alamejn,
- D. Tunisem.

VI. Potoczne określenie żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych, zrzuconych do Polski na spadochronach i mających prowadzić działania konspiracyjne przeciwko Niemcom, to:

- A. emisariusze,
- B. cichociemni,
- C. szmalcownicy,
- D. kurierzy.